

BESZTERCZE

Politikai, társadalmi, közmívelődési, közigazgatási és közgazdasági érdekeket képviselő hetilap

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Egyes számok Stolzenberg Frigyes főtéri könyvkereskedésében kaphatók.
Hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal. A hirdetési díjak előre fizetendők.

Megjelenik
minden csütörtökön.

Szerkesztőség éskiadóhivatal: Besztercén, Alsókülváros 61.sz.a., hova minden
a lap szellemi és anyagi részét illető közlemény és küldemény intézendő.—
Csak bérmentes leveleket fogadunk el. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Közbiztonságunk.

A közbiztonság fogalmát, a szónak modern értelmében alig egy pár évtizede ismerik nálunk. Nagy idő, több egy félszázadnál telt el, míg a pandurok, hajduk, majd a zsandárok szerepét a rendőrség és csendőrség vette át. A pandurok, hajduk és zsandárok világa csak a népszínművekben volt az a kedélyes, joviális világ, a melynek képét fölidézni tudjuk a múltból. Igazában vigasztalan és botrányos képet nyújtott a 48 előtti Magyarország közrendje. Nem egyszer megesett, hogy a ki két-három vármegyén akart végigutazni, megcsinálta a végrendeletét, mielőtt a hosszú utra kelt, melyre, mintha háboruba menne, pisztolyt, karabélyt és egyéb gyilkos eszközt vitt magával. Minden járásnak, de minden nagyobb határral bíró községnek is megvolt a maga hírhedt zsványja, és jellemzi e kor rendszetét, hogy miután a hatóság díjat tűzött ki a fejére, rendszerint még néhány esztendeig eléldégelt szépen és folytatta garázdálkodásait. A közrend fogalmát megközelítő állapot csak a statáriumok alkalmával volt, a statáriumot pedig nem szerették viczispán uraimék, mert az felette kényelmetlen vala és sok futkozással járt.

És mai rendszetünk, bizvást állithatjuk, hogy országszerte most is magán viseli az elnult táblabíróvilág jellegét. Sok közintézményünk ment gyökeres változáson keresztül, de rendszetünk fölött inkább átsuhant az újkor szele, mint át és átjárta. Egyedül a fővárosnak van modern, a fontos czélt helyesen szolgáló rendőrsége, melynél különbbel egyébiránt kevés világváros dicsekedhetik. Van azon-

felül egy-két nagyobb vidéki város, a hol a rendőrséget annyira a mennyire fővárosi mintára szervezték. Hanem a vidéki városok hetven perczentjében rendőröknek titulált kisbírók őrködnek a polgárság élet- és vagyonbiztonsága fölött.

Mert ki megy el kisebb vidéki városba rendőrnek? Vagy az, a ki megunta a mesteriségét, vagy az, a ki nem szeret dolgozni, de mindenesetre műveletlen, pallérozatlan ember. Mert ha nem volna ilyen, nem ölténé magára az uniformist 16—25 forintokért. Ennél többet ugyanis nem fizetnek közrendőrnek. Már most ha az ilyen jámbor atyafi beleöltözik a czifra ruhába, (ó erre áldoznak a mi városaink urai) hivatásáról nem sokkal tud többet, mint, hogy a föllebvalóinak és a városi uraknak szépen tisztelegni kell (ezt különben már a katonaságnál elsajátította,) meg, hogy a heti vásáron összeszidja a fuvarost, ha neki hajt a kofa állványának. Tessék most az ilyen erőssel puhatolást, nyomozást végezni! A rendőri nyomozás egyike a legkényesebb s a legnagyobb gyakorlatot és ügyességet kívánó feladatoknak és szó sincs róla, hogy a vidéki rendőrt közigazgatási funkciók végrehajtására lehet csak használni. Hivatalsszolgai teendőket végez és havonta egyszer tolonczokat kísér. S ha valami bűneset történik, melynél a tettest nem érik tetten, vagy a véletlen és egyéb a rendőrségen kívül álló tényező nem szolgáltatja őt a hatóság kezébe a bűneset kinyomozatlan marad. A vidéki Pitavália évenként száz és száz esettel gyarapítja a fel nem derített bűntények számát.

S ennek okát ne keressük egyébben, mint, hogy a törvény a vidéki rendőrségek

szervezését és fönntartását teljesen a városokra bizza. Hozzá való érzék és tudás nélkül szervezték országszerte a közbiztonság fentartására hivatott testületeket, melyeknek élén legtöbbsnyire bürokrata emberek állanak, kik rendőreiket betanítani, kiművelni azért nem tudják, mert maguk is édes keveset értenek a rendészet tudományához. Mert nagy és nehéz tudomány ez, melynek elsajátításához alapos elméleti és gyakorlati tanulás szükséges.

Az sem válik hasznára rendőrségünknek, hogy felsőbb hatósága a már minden ízében elavult vármegye. Impulzust, intencziókat, szakismeretet, anyagi és erkölcsi támogatást, kellő felügyeletet ez a forum már nem tud nyújtani. Manapság csakis az államhatalom az, mely ez irányban köteleességét teljesíteni tudja. S szervezetileg az államhatalom csak annyiban áll összefüggésben a rendőrséggel, hogy a rendőrfőkapitányokat a főispán nevezi ki . . .

Mig az állam nem veszi kezébe a közbiztonság ügyének gyökeres rendezését, addig a rendőrség mindig tökéletlen félintézmény lesz. Ezt az igazságot körülbelül mindenki elismeri már, de hogy érvényre jusson, arra egyelőre nincs kilátás.

De ha már nem is államosítják a rendőrséget, azt mindenesetre megtehetné az állam, illetve egy rendeletével a belügyminiszter, hogy a rendőrség és államhatalom közötti összefüggést szorosabbá teszi, a mennyire csak lehet, kiveszi a vármegye, mint felsőbb hatóság kezéből. A csendőrség és a fővárosi rendőrség példája megmutatta, hogy milyen jótekonny átalakító hatással van a közbiztonsági testületre a közvetlen, illetve közvetlenebb állami felügyelet.

TÁRCZA.

Egy ember s egy pipa.

Hogy két ember s két pipa legyen, ahhoz meg volna a második ember is, de hiányzik hozzá a pipa. Zárug Zaki komé Gyergyóból így gondolkodik: nekem a pipa jól esik; szeretem. De ha mindent megszerzek, a mi jól esik, a végén aztán az következik, a mi nem jól esik. Annak okáért pipázni csak úgy pipál, hogy mástól kér szivarat; azt végig élvezzi, nemcsak addig, míg a fogával már nem képes szorítani, hanem még azon tul is. De hát ezt bizonyítani nagyon bajos, mivel olyan helyen élvezzi, hova mi be nem tudunk látni, neki pedig van esze, hogy a száját ki ne tátsa.

Ezért ezt az utolsót nagyon bajos állítani; rágalmazni pedig csuf. Hanem az már igaz, hogy Zárug Zakinak egy kereskedése, meg egy rengeteg havasa van Gyergyóban. A kik jártak benne, t. i. a havason, azt beszélnek, hogy benyulik egész Moldováig, s akkora vastag tenyők is vannak benne, mint a derekam. Rengeteg a pénz, mit belőlük kap. A hol nincsenek fenyők, ott legelők terülnek; de olyan édes fű terem, hogy a juhoknak kétszer annyi teje gyűl, a sajttja felesleges fenyő illatot kap, a turójához a lipthói is csak brinza.

Zaki bácsi nem igen jár ki, vén már hozzá. A helyett otthon ül az üzletben. Az könnyebb munka. De azért ismer oda kint is minden fát, minden árkot, oldalt és tisztást. A krétát elövette s lerajzolta vele a pudlira az egészét; sőt el is magyarázta. Ez itt pl. bal szomszédságban a Krestó Bogdán erdeje, terjed a hetedik halomtól a harminczötödikig; szép erdő, de az enyémhez képest csak cukker. Jobb felől a csik-vácsárcsi község tulajdona; de sem akkora legelők nincsenek benne, sem akkora fák. Mégis nyolczszáz forint árendát fizetnek a csobánok. Akkor az enyém megér ezeröt-hatszázat. Mit? megér két ezeret; csak az árenda! Keleti felén már Moldovával határos; délre pedig a Lázárok betüggőjére nyulik. — No lássa Imre szomszéd, ha maga a juhainak legelőt

keres, akkor minek szaladgál a szárhegyiekhez? Itt vagyok én!

Veréb Imre az az egy ember, kinek volt egy pipája — ott ült a pudli előtt a széken, egyik lábát a másikra tette, a pipájából pufakolt, nagyokat köpködött és oldal pillantásokat vetett a Zárug szomszéd rajzára.

— Ahajt megnézem, a minapában künnjárom, — mondá — de ugy eshetik, hogy esmént menyek. Aztán hozza szölok bizonyosan.

Veréb felkelt ezután a szó után; a pipáját kifujta, a fedelét reá kecczentette, aztán betette zsebébe s eltávozott. No, mert az a pipa nem volt nagy. Csak egy csepp és veres; a szára sem lehetett hosszabb, mint egy plajbász, sem csutorája, sem szipókája. Az minek? csak nagy urnak való, szegény embernek nem dukál. A kicsiny volta pedig onnan datálódik, mert Imre ugy gondolta, hogy: ha elszipja az ember, hát beteszi az ujjosa zsebébe, azt sem tudja van-e, nincs-e? Ha pediglen kívánja megintelen elérántsá. Ezenkívül is a pipácska jól szelelt, kevés tubák kellett belé; ugy szerette a kis szerszámját, mint . . . mint éppen a vén Zárug. Csakhogy okosabb volt, már t. i. az én felfogásom szerint. Ugyanis én azt tartom, hogy a míg él az ember, éljen jól; szerezzze meg magának a mi jól esik. A ki hátul marad, tegye be az ajtót.

Imréről azt tartották, hogy senki sem látta még pipa nélkül. Elválhatlanok lettek, rettentő gondja volt rá, talán még nagyobb, mint a feleségére. Pedig! De ne előzzük meg a dolgot. Különbben is csak azt akartam mondani, hogy pipát és feleséget, sokan közösen, egyetemlegesen kívánják gondolni. Hanem Imre nem gondolt vele. Ő csak két dologgal gondolt, először a pipájával, azután a juhaival. Azt beszélék Gyergyóban mindenütt, hogy volt idő, mikor az utolsóval nem foglalkozott, mert nem volt neki. Bórvizet hordott egy nyikorgó szekéren, akkora két lóval, mint két guzsaly cseppő. Valahányszor kimászott Ditró felé s hallgatta, a mint kenetlen szekere éneklősszan, vontatva: „uuram Jeézus seegits meg!” — mindig gondolkozott: hej ezek az örmények mind gazdagok, a székelők mind szegények? Addig s

addig gondolkozott, a míg kitalálta, hogy ni ni, az a fű ott azon az erdőn „ok nélkül” terem. Hátha le enné azt valami marha féle, az meghíznék, az ember eladná, mennyi pénzt lehetne nyerni! Persze, hogy ezt eddig ki nem találta!

Szent György nap előtt elment egy szekér borvizzel, Brassóban eladta; eladta lóvát, szekerét is, vett rajta hatvan juhot. Kiment velők a havasba. Őszre haza jött százzaal, egy csomó gypajjuval és turóval. Más nyáron többel. Ettől fogva foglalkozik juhval. Most van neki ötezer, a havast azalatt felosztották. Legelőt hát bérel mástól.

A hogy János bácsi lerajzolta a térképet, Veréb Imre azonképen találta. De volt eszében hogy hazudjon. Azt mondta hogy igen sok fa van benne, kevés a fű, nem ér semmit.

— No-nó szomszéd! mondok, maga nem nézte jól. Ott van fű. De, hogy is ne lenne.

— Micsoda, a mit én láttam? — maga sem lankék jól, annyi van. Én nem eszküszöm, de azt mondom: Soh se lássak egy szálát is, ha annyi es van mint itt ne! lássa itt ezen pudlin ne.

Hát ne beszéljen. Maga tám azt hiszi, hogy . . .

— Hát mit ad érte? nó, hadd lám!

— Négy száz forintot.

Tyüh! áldott bozsonyicza. Zárug bácsi futott a sing után; azt gondolta, hogy azzal rudal neki, de ismét eszébe jutott, hogy itt van egy fontos kő (ő azt állítja, hogy annyi) vagy pláne ez a szék. Hanem csak azt is letette szépen, sőt ráült maga is. A két könyökére rátámasztotta a fejét, roppant nagy fekete szemöldökei alól ugy pislogott fel. Imre számba sem vette, szívta a kicsi veres pipáját, meg nagyokat nyújtózkodott hozzá.

Elment. De estére csak visszajött, megcsinálták a vásárt nyolczszáz forintban. Oda jött Veréb is, szemrevaló ügyes menyecske volt. Együtt barátságosan bementek a Zaki bácsi szobájába. Nem volt sem felesége, sem gyermeke. Egy maga él, már senki se tudja mióta. Maga irta meg a szerződést, jó erősen megkötve vinkulumokkal és feltételekkel. Veréb Imre nem bánta, akármít ir alá. Szt.-György napkor tartozik fizetni 400 frtot, Szt.-Mihálykor ismét annyit

KÜLÖNFÉLÉK.

Istentisztelet. Vasárnap t. hó 28-án délelőtti 10 órakor az ev. ref. templomban istentisztelet fog tartatni.

Hymen. Pokoly Lajos a jaádi járás szolgabírája pünköszt második napján lépett házassági szövetségre O-Radnán, Guzmán János bányatanácsos leányával, Mellával. A nászünnepély szűk családi körben tartatott meg, melyen Agrikola Adolf temesvári kir. ítélőtáblai elnöki titkár és Dr. Gelei Lajos bányorvos szerepeltek mint násznagyok. A boldog ifjú pár a koradélutáni órákban állandó lakóhelyére, Beszterczére utazott, kiknek mi is állandó boldogságot kívánunk.

Uj főispán. A mint biztos kútorrásból értesülünk az udvarhelymegyei főispán Hollaki Arthur hunyadvármegyei alispán lesz, kinek kinevezése valószínű.

Leleplezési ünnepély. Albrecht főherczeg mellszobrának leleplezési ünnepélye a m. vasárnapra volt kitűzve Bécsben. A leleplezési ünnepélyre házi ezredünk képviselőitében Hilbert és Kautny ezredesek, valamint Kusmanek alezredes Bécsbe utaztak fel.

Honvéd katonai szemle. Pap Béla vezérőrnagy, a 73-iki honvéd-dandár parancsnoka a napokban városunkban időzött s az itteni honvéd-zászlóalj felett beható szemlét tartott.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter a szentjörgyei kerületbe anyakönyvvezetővé Péter Albert körjegyzőt nevezte ki.

Közigazgatási bizottsági ülés. Vármegyénk közigazgatási bizottsága e hó 18-án d. e. 10 órakor tartotta meg rendes havi ülését Gróf Bethlen Pál főispán elnöke alatt. Ez ülésen előadott ügydara-bok közül — azoknak csekély száma miatt is — kevés olyan közérdekű fordult elő, a melyet felemlíthetők tartunk. A pénzügyigazgató szakjelentéséből kitént, hogy ápril havában állami adóban 5935 frt folyt be; hadmentességi díjban pedig csak 13 frttal több, mint a múlt év ápril havában.

Felemlíthetjük továbbá, hogy a kolozsvári fakeskedő részvénytársaság egy új gőzfűrészt-telepet szándékozáva felállítani az Uj-Radna községen felül fekvő „Válya maré” havasi erdőrészen, e nagyszabású építkezés és berendezés keresztülviteléhez földterületek kisajátítása vált szükségessé. Említett társaság tehát az ehhez megkívántató kisajátítási jogért kellett, hogy folyamodjék, mely az illetékes Miniszterium által meg is adatván, a közigazgatási bizottságot a további szabályszerű lépések megtételére utasította. Végül Nagy-Demeter községnek egy postahivatal felállítására iránti kérése is ez ülésen tárgyalatván, az pártoló ajánlattal a kereskedelmi Miniszterhez felterjesztetni is határozatott.

Érettségi vissgabíztos. A vallás- és közoktatásügyi Miniszter a helyi ev. luth. gimnásiumnál közelebből tartandó érettségi vizsgálatokhoz kormánybiztosul Dr. Böhm Károly kolozsvári egyetemi ny. r. tanárt küldötte ki.

Iparfelügyelői megbízott. A kereskedelmi Miniszter a kolozsvári iparfelügyelői kerület vezetésével — melyhez vármegyénk is tartozik — Magyar Endre kolozsvári állami fa- és fémipari szakiskolai igazgatót bizta meg.

Országos vásárok. Naszód nagyközségben május hó 27-én országos vásár szokott lenni. Azonban a községi előljárásság illetékes uton annak e hó 29,

30 és 31-ére leendő áthelyezése iránt folyamodván, az a Miniszterium által megengedtetett.

Deesen is e hó 30, 31 és Junius hó 1-én országos vásár fog tartatni

Halálösöd. Neckel Alfréd helybeli asztalosmesternek neje, Regina szül. Orendi e hó 17-én hosszú szenvedés után elhalván, 19-én nagy részvét mellett eltemettetett.

Majálisok. Szomorúan kell konstatálnunk azt, hogy az idei majális napokra rossz idők jártak. Így volt ez a szász tanuló ifjuság, s így a magyar ifjuság majálisaival. Elmosta az eső előre táplált szép reményeit az ifjuságnak, elrontotta meleg érdeklődését a szülőknek s a kiránduló vendégeknek. E hó 18-án tartotta meg előre jelzett majálisát a helyi állami polgári fiu- és leány-, állami elemi s r. kath. elemi ifjuság a „Schuller“-erdőben. Felleget, úgy szólva rideg, szeles időben vonult ki az ifjuság a délelőtti órákban a szabadba azon édes reményben, hogy tán a délutáni órákban derült, verőfényes nap fog fölmosolyogni; ámde ép ellenkezőleg, midőn az ifjuság legderültebb hangulatában volt, megeredt az eső, s fedél alá kényszeríté a kivonult ifjuságot s a majálison nagy számban részt vett érdeklődőket; s alig köszöntött be az alkony, kesergő esős időben volt kénytelen bevonulni majdnem mindenki a lombos árnyak alól. E kétes időjárásnak tulajdonítható azon körülmény is, hogy a helyi magyar iparos-egylet is pünköszt második napjára hirdetett majálisát e hó 28-ára halasztotta.

Német opera-szinészet. Bauer Leo a nagyszabású német színház igazgatója — Csernovitzból hazatutában — városunkban pár napra megállapodást tartott és opera-társulatával a szász iparos-egylet s. tátrai palotájában az itteni katonazenekar közreműködése mellett négy estvére jelzett előadásait megkezdte.

Fürdőhely. A felsőkülvárosban a fűzmalom mellett levő Sturmtele nyári fürdőhelyiség már megnyitott s a fürdőközönség igényeinek teljesen berendezve a közhasználatnak átadott.

Anyakönyvi hivatalunknál e hó 13—19-ig a következő esetek jegyeztettek be: születési 7, halálozási 8. Kihirdettek: Berger Gusztáv Schlesinger Elizettel. Házasságkötések: Marselek Ferencz Vincze Varga Rózával, Grauer Károly öz. Borsos Ottilia szül. Zimmermannal, Lajos Károly Tokajer Máriával.

Erdőeladás. Zsolna község egyik nagy kiterjedésű tölgyerdejét a közelebből megtartott nyilvános árlejtésen Fried és Benedek helyi fakeskedő társaság vásárolta meg 67000 forintot.

Hűtlen kereskedő-tanonc. Haimann Wolf helyi szövetárus kereskedőnél már régebb idő óta alkalmazásban volt Rosenberg Lajost gazdája 114 frt készpénzzel a postára küldötte, hogy a pénzt rendeltetési helyére adja fel. Nevezett tanonc azonban a pénzt elcsikkasztván, megszökött. Az erős rendőri nyomozás kiderítette, hogy nevezett tanonc Deés felé vette útját, a hol e hó 20-án csakugyan el is fogatván, ide átkísértetett s az itteni rendőrség gondozása alá vétén, bevallotta, hogy egy Munzát Béla nevű nyomdászsegéddel szökött meg, ki tőle a lopott pénzt Deesen elvette s a tanoncot a faképnél hagyva, Kolozsvár felé illant. A helyi rendőrség azonnal intézkedett a nyomdászsegéd felkeresésére, letartóztatása s ide leendő átkísértetése iránt.

Öngyilkosság. Folyó hó 20-án Ludwig Mihály helyi asztalosnál levő szentmihálytelki születésű Há-

bor János tanonc még eddig ismeretlen okokból felakasztotta magát s mire észrevették, már halva volt. A hulla hivatalosan felbonczoltatván, másnap eltemettetett.

Országos vásár. Május havi országos vásárunk úgy a barom forgalom, mint az iparcikkokat illetőleg igen gyengén ütött ki. A baromvásártéren a marha és loállomány nagy kínálatot mutatott, de a mi fődolog, idegen marhakereskedők kevesen voltak s épen ez volt oka a kért árak azonnali csökkenésének. A mint értesülünk nagyobb szarvasmarha mennyiség a mező-hegyesi állami tenyész-telep részére vásároltatott össze, s az is mérsékelt áron.

Az idegen helyről jött kisiparosokra is rossz idő járt, mert akárhányan a drágán megfizetni kellett szekeréért sem voltak képesek kiszerezni.

Ez érzékeny csalódásnak legfőbb oka az volt, hogy a kirakó vásár előtti nap a heti vásár napjára esett. Jártak is az idegen iparosok hatósággtól hatósághoz, de panaszuokra sehol sem nyertek orvoslást, nem lévén megengedhető a fennálló szabályok értelmében az idegen iparkészítményeknek eladása a kirakó vásár előtti napon.

A városi rendőrőrmesteri állás újra üresedésbe jött, a mely állásra öszekötte 300 frt évi fizetés és szolgálati ruházattal városunk polgármestere pályázatot is nyitott e hó 27-ig bezárólag. Ugyanis Sebesi Pál eddigi rendőrőrmestert a helyi kir. törvényszéki elnök jelen év junius 1-től kezdve hivataloságának nevezte ki. Múltánylólag kellett tudomást vennünk ez esetről, a mennyiben a kinevezett rendőrőrmester, mint nyilvános hatósági közeg, ugys mint közrendőr, ugys mint rendőrőrmester 1894. év óta állván a város szolgálatában panaszok nem merültek föl ellene s a közbiztonság érdekeit illetőleg mindig hiven és odaadó buzgalommal felelt meg hivatalos kötelmeinek.

A tiszviselők kedvezményes vasút jegye. Végre valahára e sokat vitatott s mindenfelé megfolyamodott ügy is kedvező megoldást nyert, mert a közigazgatási bíróság m. é. december hó 22-én tartott pénzügyosztály gyűlésében hozott 8-ik számú döntvényében kimondván a féláru vasuti menetjegy iránti kérvények bélyeg mentességét a m. kir. pénzügyminiszter is hozzá járult azon eddigi eljárás megszüntetéséhez, hogy az ily kedvezményekért ugy az állami, mint a törvényhatósági tiszviselők által beadott kérvények bélyeggel láttassanak el; utasítva lett tehát a m. kir. államvasutak igazgatója, hogy az igény jogosultak által bélyegtelenül benyújtott ilyenemű kérvények jövőben meg ne leleteztessenek és szabályszerűen tárgyalassanak

Gabonánk olcsú. Mezei terményeink és vetéseinknek biztató és kedvező állapota miatt a gabonárak is kezdenek hanyatlani s nálunk is sok szegény ember érzi már jóleső hatását ennek a rég nélkülözött Istenáldásnak. Nemcsak nálunk tapasztaljuk e hatást, hanem az ország majd mindenik gabonapiacán, mivel a pompás időjárás leszállította a gabonárakat. Csak még a mai Orbán naptól fél a lakosság — különösen a szász szőlősgazdák, mert Orbán napját tartják a legkritikusabb napnak a már nagy reményekkel kecsegtető szőlőkertekre nézve, mely, ha szerencsésen minden elemi csapás nélkül elmúlt, majd minden szász szőlős gazda nagy családi áldomást iszik e napon.

Uj vendéglő Borgó-Prundon. Borgó-Prund község képviselőtestülete még a múlt évben elhatározta, hogy az újonnan létesített s végállomással oda ágazó besztercze—borgó-beszterczei vasut megnyitával előállott élénkebb forgalom ötletéből egy a kor igényeinek megfelelő s a község jelenlegi viszonyaihoz képest nagyobb szerű vendéglő helyiséget épített. A község ezen határozata a törvényhatósági bizottság által is jóváhagyatván, az építés iránti versenytárgyalás ez év tavaszán meg is tartatott, mely alkalommal az építést — mintegy 21000 forint előiránnyal s 3½% árengedéssel — Krámer Károly helyi építőmester vette ki. Azonban a községnek — anyagi érdekeit illetőleg — jogában állván az ajánlatok elfogadása vagy visszautasítása felett dönteni, Krámer ajánlatát nem fogadta el, s új póttárgyalást tartott, mely alkalommal Paulas Erika építőmesternő lett a győztes 5%-os kedvezőbb árengedéssel. — A nagyszabásúnak ígérkező községi vendéglő ez év november hó 1-én kell, hogy átadás-készen vállalkozó által a községnek; s éppen azért az építés a napokban kezdetét is veszi. Paulas Erika vállalkozónő városunkban is több nagyobb-szabású vállalataival jó hírnévre tevén szert, nyugodt lehet B-Prund községe az iránt, hogy vállalkozónő szakértelme folytán egy tisztességes és kifogástalan új épülethez jut, annál is inkább, mivel építésvezetőnek sikerült megnyernie Paulas E. építőmesternőnek, Fialkovic Ferenczet, ki ugy a helyi szász iparosegylet, mint a Ciutaféle impozáns paloták építésénél, mint művezető szakértelmének s megbízhatóságának kiváló jeleit adta.

Vásári zsebtolvajlások. Mint rendesen mindig, ugy a jelen hó 17-én lefolyt országos vásár alkal-mával is fordultak elő merész zsebtolvajlások és sik-kasztások. A rendőrség éberségének sikerült is ilyen három jó madarat elecsipni s a bűnfenyítő bíróság-nak átadni.

Hirtelen halál. Folyó hó 21-én este egy Kárp Mórícz nevű jászló (Gácsország) illetőségű munkás hirtelen elhalálozott s másnap felbonczoltatván, zsidó szertartás szerént eltemettetett.

A magyar iparosok majálisa pünköszt második napján a folytonosan borongó idő miatt nem volt megtartható, azért az, amint előre is jelezve volt, a jövő vasárnap, vagyis f. május hó 28-án fog megtar-

— a többivel nem gondolt. Az ifjasszonyka kijövet vásárolt hatodfélfont szederjést mejjéknek, hetedfelet ontoknak; Zárug bácsi leengedett minden forintból két krajczárt.

Ennyi volt a vásár.

Létrejött szépen.

Veréb Imre, mivelhogy nagy volt a havasa, megszaoporította a juhait; vett még hozzájuk, ugy, hogy felment az egész hétezerre. Igaz, egyebe nem volt, — de ez elég. Hétezer juhl kimondani is sok. Minden héten egyszer, ugymint hétfőn reggel, megtöltötte az acskóját tubákkal, foga közé szorította a pipáját, a karjára akasztotta a mankós botját s kiballozott; csak csütörtökön vagy pénteken este jött haza.

Egyik Szt.-György napja éppen szombatra esett; Imre hazaérkezett pénteken este, a mankós pálcáját a zekéjét felakasztotta a fogasra; a felesége árvalaskát főzött, aztán mikor megvacsorálta — de még jó napvilág volt — kiácsorgott a kapu elé.

Ott pipázott.

— Fain pipa, — szólott Csedő Marcsi, ki az alszeg felől jött fel — nagy gondod is van rá.

— Van — vette vissza Veréb szárazon.

— Kár — fakezioskodott a másik, és hol nevetett, hol hamisan hunyorgatott a szemével — kár; nem jó, ha az embernek csak a vagyonára van gondja; a kinek olyan fiatal felesége nagyon . . .

— Van — mondta Imre; aztán hogy nem szeretett sokat beszélni, befordult a kapun.

Hat óra felé az asszony kurtit vett magára, felkötötte az új harinczját — két alja vilója szín virágokkal — s elment az ágyáni. Azt izenték, hogy beteg. Imre kinyitotta a ládát, kivett belőle 8 drb. ötvenes bángot. Azt gondolta: — Megviszem azt az árendát, ne járjon a nyakamra az örmény.

Elment a boltba.

Hanem nagyon csudálkozott, mert ott nem talál senkit. Talán a másik szobában! — Megállott a más szoba ajtójánál; a kis pipát kivette a szájából, betette abba a zsebébe, a melyikben a pénz is volt. Ugy tetszett, mintha valahol egy ajtó becsapodnék. — Zárug bácsi kikiáltott:

— Ki jár ott?

— Én vagyok, mondta Imre — elhoztam az árendát — és ő is belépett.

Zárug bácsi egy festett asztalnál ült, valami írással babrált. Imrének azt sem mondta, hogy üljön le! Magától ült le.

Valami furcsa ravasz jelenet volt: az örményről látszott, hogy csak úgy vette elő azt az írást, nem tudta mit csináljon vele. Kapkodott: ezt a látogatást elengedte volna, a beszédjével is olyan zavarba jött, hogy alig tudott kieszkapálni belőle. Fel is állott sokszor, de csak leült.

Veréb egyik kezével benyult a pénz után, de ugy vette észre, hogy valamire ráült; utána nyult a más kezével és egy ruha darabot huzott ki maga alul. Női ruha volt.

— Ne, te ne — kiáltott — ahajt e mi a varasgyék legyen! Az esti homályban félkézzel oda tartotta az ablak felé: nagyon hasonlított egy kékarincához, vilója szín virágokkal. Akkor a más kezét is kirántotta hirtelen — mintha rákoppantottak volna. A füst omlott ki a zsebéből.

(Mikor betette a kis pipát, a fedelet nem kecczen-tette reá, egy szikra kihullott s mind a nyolcz drb. bankó keresztül égett.)

Ismét benyult, kivette az égő bankókat is. Jobb kezébe tartotta a ruhát, balban a pénzt és elnézte csendesben, míg elégett az utolsó piczi csücske is. Nem maradt, csak hamu.

Zaki bácsinak valami baja akadt ezalatt, mert kiment.

Magára maradt.

— Azt a fűzfánfűtyölő csunya varasbéka, — ordította el — s azzal a kis pipát ugy vágta egy hosszú aranyrávás tűkörbe, hogy eperszembe törött. Nem lehetett volna kiválasztani: melyik a pipa cserép, melyik a tűkördarab.

— Gondolám es — motyogta haza felé, hogy valami paraktika van, mert az a havas csakugyan megért ezerhat száz forintot. Cöthon nem kapta az asszonyt, de nem is ment az többé haza. Csulak Lajos.

tatni a Schuller-erdőben, remélhetőleg a legkellemesebb időben. Az egyesületi tagok délelőtti 11 órákor fognak kivonulni. E mulatság támogatására felhívjuk közönségünk érdeklődését.

Zeneestély Salamon emlékére. Tudvalevőleg Kolozsvárott elhalt Salamon János, országos névre szert tett népzeneész sirja fölé emlékművet szándékoznak állítani. Az emlékmű költségeihez Gógi Károly helybeli jeles zenekara is hozzá akarván járulni, a jövő június hó 3-án, amint értesülünk, e célra a Gajzágó féle „Magyar Királyhoz“ címzett szállóban „zeneestélyt“ fog rendezni, melyre előre is felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét. A zeneestélyt megelőzőleg pár nappal falragaszok fogják bővebben értesíteni az érdeklődőket.

Millenniumi ünnepély. Az ó-radnai iskola ez évi milleniumi évfordulói ünnepélyt e hó 21-én d. u. tartotta meg a dombháti fürdő telepen. Az ünnepély lefolyása méltó volt a nagy naphoz, melynek jelentőségét Olajkár Sándor helyi rendes tanító méltatta a tőle megszokott szép beszéd kíséretében. A gyermekek által korrektil elénékelt hazafias dalok, valamint hazánk földrajzi ismertetése és „A haza“ című költemény elszavalása méltó keretét képezték az előbb említett beszédnek. Régen elmúlt időkre emlékeztetett a dombháti fürdő képe enapon. Az ott megszokott magányosságot hiába kereste volna valaki. Sürge, forgás volt mindenfelé. Ó-radna polgárságának apraja nagyja, valamint Májer és Szt.-György községek intelligentiája emlékeztették Dombhát százados hársait az elmúlt szebb napokra. Csak a zene hiányzott, hogy azt higyük, miszerint majálison vagyunk. Tánczólgó gyermekesereg, fiatalság, kedv, minden volt, csak a mi ezek kiegészítő része lett volna, az hiányzott. Szegény gyermekek hiába várták az Ó-Radnán vendégzerepelnéi szokott siket primás zenekarát, nem jött el, más zenekarról gondoskodni pedig pénz hiányában nem lehetett. Mindazonáltal a gyermekek jóízűen költözték el a friss turó és lágy kenyérből álló ozsonát. Tanítgy barátok ugyanis lehetővé tették az iskolás gyermekek megvendégelését azáltal, hogy e célra 23 frt 95 krt juttattak, mely nemes tettökért fogadják az ó-radnai tantestület hála köszönetét. Az adakozók nevei: Guzmán János 1 frt, Fizély Sándor 1 frt, Zagyva Mihály 1 frt, Karácsonyi János 50 kr., ifj. Karácsonyi János 50 kr., Mezey Ferencz 50 kr., Szenkovics Bogdán 1 frt, Popelea Simon 50 kr., Özv. Boér Jánosné 1 frt, Mak-say Margit 50 kr., Miklosy Józsefné 30 kr., Vertik György 50 kr., Daraban Szilárd 50 kr., Szabó Gyula 30 kr., Gedeon József 30 kr., Lengvárszky Gyula 50 kr., Gladávsky Ferencz 30 kr., Entzberger János 30 kr., Karácsonyi Géza 20 kr., Kovássy Géza 1 frt, Haupt Frigyes 50 kr., Kotul Antal 50 kr., Fogarasy Gyula 20 kr., Karácsonyi Simon 50 kr., Issip János 50 kr., dr. Illeny Mátyás 50 kr., Domide Gerászin 1 frt, Porcius Klein 20 kr., Piorás Elizabetha 20 kr., dr. Gelei Lajos 50 kr., Fleischer Gusztáv 50 kr., Domide Floriáné 20 kr., Marosán Szilveszter 20 kr., Reiter Lajos 50 kr., Kreundler Oszkár 50 kr., Bodó Károly 1 frt, Ambrus Dezső 30 kr., Scheyd Károly 50 kr., Ágoston János 15 kr., Sinka József 10 kr., Korondi Sándor 1 frt, Adelstein Ábrahám 20 kr., Zsivánovics Zsiva 1 frt, Muraközy János 50 kr., Petrás Jakab 50 kr., Mezábrovszki Ferencz 50 kr.

Sófalvi Emke daloskör e hó 22-én vagyis pünköst második napján a Csere-erdőben hangversennyel egybekötött igen sikerült majális rendezett. Az idő a délutáni órákra teljesen kiderülve, e mulatság annyival inkább kellemes volt, mert a tekintélyes számban összegyűlt résztvevő közönség az egész délutánt az igen gyönyörű fekvésű erdőben tölthette, a hol a műsor lejártaival, Gogi beszercei jeles zenekarának játéka mellett a fiatalság az esti órákig egyre fokozódott kedélylyel tánczolt. Az Emke-daloskör több ízben szerepelt Bereczki Farkas ottani államiskolai tanító vezetése alatt, magyar dalokat adva elő jó betanulással és meglepő összhanggal, úgy, hogy valóban elismeréssel kell megemlékeznünk a fáradságot nem ismerő dalvezetőről, a ki e tekintetben is igen kitűnően tölti be missióját, mint tanító, úgy, hogy a vezetése alatt álló daloskör, mely megalakulása óta minden évben szép sikerű működést fejt ki, méltán megérdemli az Emke hazafias támogatását. A szavalatok is hatásosak voltak annyival inkább, mert az előadók a nép kebeléből kerültek ki. Teljes elismeréssel találkozott a gyermekszinelőadás is, melynek apró szereplői oly meglepő otthoniassággal és kitűnő szereptudással adták elő mondókáikat, hogy a közönség valóban nem tudta eldönteni, hogy a gyermekek szorgalmát, avagy Bánczik Irma és Bereczki Farkas tanítók kitartását és buzgalmát csodálja-e inkább, a kik őket oly kitűnően betanították.

Az est beálltakor a vidám kedélyű társaság az államiskola helyiségébe vonult, a hol az ifjuság tovább folytatta a tánczot reggeli 3 óráig.

A mulatságon részt vett hölgyek és leányok koszoruját a következő csoportosításban adjuk át az emlékeztetnek. Asszonyok: dr. Angyalossy Árpádné, Bod Lajosné, Graur Lajosné, Graur Lászlóné, Keresztesi Gyuláné, özv. Maksa Miklósné, Polgári Károlyné, özv. Szabóné, dr. Szabó Oresztné, Székely Károlyné. Leányok: Angyalossy Elsa, Bárdi Anna, Bánczik Irma, Bod Irma, Blumenfeld Alma, Bleichert Nelli, Graur Margit, Erzsi, Bella, Ilonka, Kovács Janka, Margit, Keresztesi Erzsi, Musnai Irma, Berta, Simon Berta.

Püspöki beigtatás. Az erdélyi ev. ref. egyházkerület állandó igazgatótanácsa főtiszteletű dr. Bartók György erdélyi ev. ref. püspöknek ünnepélyes beigtatását folyó évi május hó 26-án, d. e. 10 órára

tűzte ki Kolozsvárt a Belfarkas-utcai ref. templomban a következő programmal:

1. Gyülekezeti ének. 2. Karének. Előadja a kolozsvári Dalkör. 3. Ima. Tartja Molnár Albert theol. tanár. 4. Iglató beszéd. Tartja Antal Gábor, dunántuli ref. püspök. 5. Karének. Előadja a Kolozsvári dalkör. 6. Az új püspök eskütétele s felavatása. 7. Az esperesi kar éneke: Jövel Szent-lélek Ur Isten. 8. Beköszöntő beszéd. Tartja dr. Bartók György ref. püspök. 10. Gyülekezeti ének.

Igen fontos betegeknek. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét egy rendkívül áldásos és hatásában páratlan új gyógymódra: haemopatiára, melynek megálapítója és egyedüli képviselője Dr. Kovács J. haemopata. Rendelő intézetében (Budapest, V. Váci-körút 18 sz.) napról-napra a legfényesebb eredményeket éri el súlyos idegbajoknál, különösen neurastheniánál, szív és gyomorhajoknál, asthma és köszvénynél. Bőr és vérbetegségeknek minden vegyi szer alkalmazása nélkül az általa feltalált párolgási és belégzési rendszere által a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást ér el, anélkül, hogy a beteget hivatásában megzavarja. Minden betegnek ajánljuk, forduljon, mielőtt fürdőhelyet felkeresne, Dr. Kovács J. orvos urhoz, mert ezáltal sok időt és pénzt takaríthat meg.

Látogatás Csécs tábornoknál. A kolozsvári orsz. történelmi ereklje muzeum még a múlt évben tervbe vette, hogy a szabadságharc dicsőséges erdélyi hadjáratának még élő legkiválóbb tanuját a vitéz és lovagias székely tábornokot, Czecz Jánost Buenos Airesben egy küldöttséggel felkeresse, s őt az 50 éves évforduló alkalmából üdvözölje. E tárgyban a muzeum egyik tisztviselője levelet irt Propper János igazgatónak, a ki az ily utazásokat hazafias buzgalomból lelkesedéssel intézi. Propper válasza a következő: Budapest május 19-én. Nagyságos Magyar Mihály urnak az „Ellenzék“ szerkesztő-tulajdonosának, az Ereklje-Muzeum-Egyesület igazgatósági tagjának Kolozsvárott. Kedves Barátom! Még a múlt nyáron megpendített eszme: Czecz János 48—49-iki tábornok meglátogatása Buenos-Ayresben, most testet ölthet. Keleti utazásom fényesen sikerült, szerencsésen haza érkezünk. Pihenni nem tudok, nem akarok. Várom határozott értesítéseket, s ha lesztek 10-en 20-an indulunk: Genuából — a legszebb, legnagyobb hajón, a Regina Margeritha-n. Ellátás, kényelem szinte fejedelmi. Az út 18 napig tart menet, s jövet is. Az összes költségekre döntő befolyásu: mennyi időt szándékozik a társaság Argentiniában tölteni? En 2 hetet unos-untig elegendőnek vélek. Mentől több a résztvevő, annál kedvezőbb az ár. Ha határozott megbízást, s a számra nézve csak tájékoztatást nyújtatok, közlöm a részletes tervet, s költségeket. Választ kérve üdvözöllek Propper János. A „Regina Margeritha“ 3577 tonnás, 6710 lóerejű géppel. Menetrend Genua-B-Ayres között. I. Oda. Indulás: Genuából június 15. Barcellonából június 16. S-Vicenzóból június 22. Montevideóból július 2. B-Ayresbe érkezés 3. Időzés Argentiniában 15 VII-ig. II. Vissza. Indulás: B-Ayresből július 15. Montevideóból július 16. S-Vicenzóból július 26. Barcellonából augusztus 2. Genuába érkezés 3. Ehhez képest: elutazás Budapestről június 12. érkezés Budapestre augusztus 6.

Mint a fentebbiekből látható, e kirándulás a legalkalmasabb időre van téve. Nyár elején, június 15-én indulás és nyár derekán, augusztus 3-án visszaérkezés. Eddig már három jelentkezű van. S mitűn 10 résztvevővel az utazás megkezdhető, a társaság igen könnyen összehozható. A kik e minden tekintetben kellemes, tanulságos kirándulásban részt kívánnak venni, ez iránt siessenek jelentkezni az orsz. történelmi ereklje muzeum elnökségénél, vagy lapunk szerkesztőségénél.

A polgári iskolák reformja. A közoktatásügyi tanács állandó bizottságának asztalán egy tanterv fekezik, melynek egyik sarkalatos pontja a hat osztályu polgári iskolák által kiállítandó végbizonyítványoknak a közép iskolai érettségi bizonyítványokkal szemben egyenjogúságot biztosít. Az új polgári iskola végbizonyítványa ugyanis sok olyan gyakorlati állásra fog képesíteni, a melyeket eddig csakis érettségi bizonyítvánnyal lehetett elnyerni.

Igy képesít 1., községi illetőleg körjegyzői pályára; 2., postatiszti és gyakornoki állásokra; 3. számvevősegi és ellenőrző tisztviselői állomásokra; 4., a központi állam pénztár valamint az adóhivatalok és határvámhivatalok tisztviselői állására; 5., dohány árudai raktári igazgatósági valamint az osztályorszájáték tisztviselői állomásokra; törvényhatósági pénztárnoki, alpenztárnoki (ellenőri) és könyvvezetői vagy gyámpénztárnoki és ellenőri állásokra; a feigintézeti és börtönügyi ellenőri és gondnoki állomásokra; 7., a zálogházi igazgatói, ellenőri, könyvelői, pénztárnoki és ellenőrző számtisztii állomásokra.

Az állandó bizottság ezzel a polgári iskolák reformjavaslatának tárgyalását befejezte. A tervezet most kerül a tanács plénuma elé. A tanács reméli, hogy a tárgyalások még ebben az évben véget érnek és a miniszter a polgári iskolák ujjaszervezését 1900-ban megkezdheti.

NYILTTÉR. *)

Válasz a „Gazeta Transilvaniei“ folyó évi március hó 26-án 58 számában közzé tett „Post de notár“ című cikkre.

A fenti cikkben ismeretlen szerző által a nyil-

*) E rovat alatt megjelenő közleményekért felelőséget semmi esetben nem vállal a Szerk.

vánosság előtt meghurczolt nevem tisztázása végett ezennel kinyilatkoztatom, hogy az abban közlöttek nem egyebek, mint aljas rágalmak. A szerzőnek még bár annyi erkölcsi bátorsága sem volt, hogy legalább megnevezze magát. Az ilyen orv támadás a szerző miveltségének pontos fokmérője.

A cikk szerzője mindenesetre kis-rebrai lehet s hogy kiléte nem kerül ki, arra is elvagyok készülve. Hiszen 2 évig köztük töltött jegyzősködésem alatt ellenem 2 örgyilkosság lett megkísérelve:

1-ször 1898 évi január 26-án bíró választás alkalmával, vacsora közben, lakásom ablakán reám és egy volt magyar őrökömra szándékos emberölés céljából kettős lövés tétetett.

2-szor Hivatalos utazásomból a többek között haza jövet elesteledve kis-rebrai ismeretlen egyének fegyverrel orvátmadást intéztek, s csak éber lélekjelenlétémmel köszönhettem, hogy a tervezett merényletnek áldozatává nem lettem.

Azonkívül M. K. kis-rebrai volt iroda szolgálkussal huzamos ideig üzött, s mintegy 300 irtig terjedő káromra, apránként elkövetett lopáson végre tetten éretett.

1898 évi május hó 8-án reggel Kis-Rebrán 2 gör. kath. tanító az általuk felizgatott köznép élén az iroda hivatalos helyiségébe rohantak s velem szemben veszélyesen fenyegető álláspontot foglaltak el, a jelen volt csendőrségnek köszönhettem, hogy személyes bántalomban nem részesültem. Mindezen ügyek, a végtárgyalásra előkészítve a beszercei kir. törvényszéknél vannak. Később névtelen levelekkel igyekeztek elijeszteni kötelelességem helyéről. Bezzeg ezeket a cikks szerzője egyáltalában nem említi, hanem igen azokat, a mik meg nem történtek; pedig, hogy az elmondottak megtörténtek, hivatalos uton is köztudomásu dolog.

S mindez miért történt, a rágalmazó cikks író maga adja meg a feleletet rágalmazó cikke végén, midőn a jövő jegyzőben azt óhajtja, sőt követeli, hogy az az ők vérekből („de sângele lor“) legyen, mert cikks író szerint csak a saját vérekből választott jegyző lehet becsületes ember.

Magyarország több magyar és vegyes ajku községeiben vannak jegyzők, magyar részről azonban ezt a kifejezést nem halljuk, nem, mert a törvény megfelelő minősítést, jó hazafiságot és nem válogatott származást kíván valamely állás betöltésénél. A származás, feltéve, hogy egyébként az illető a törvény és becsületeség korlátai között mozog, sem akadályul, sem nemzeti, vagy nemzetiségű sérelem gyanánt nem tekinthető. Eltekintve a nácionális állásponttól, minden tisztviselő csak a törvényes korlátok között lehet a közönség érdekeinek képviselője, támogatója. Vagy talán azt hiszi a cikks író, hogy ha az ők vérekből választatik a körjegyző, arra van-e hivata, hogy az ők kényük-kedvüknek eleget téve az állam érdekeit kijátszodja? világért sem.

Egy ilyen „de sângele lor“ emberüknek voltam az utjában, mint kis-rebrai körjegyző, az általam odavitt Rosu Juon s. jegyzőnek, a ki hogy kimarhasson állásomból alattomosan a köznép vezetőivel szövetkezve, titkos és mindennapi ülésekben a népet ellenem ingerelte, tervezett érdekházassága által a nép lelki vezetőjét is megnyerve; ugy, hogy mikor bal esetem következtében eltörtött lábammal 3 havi fekvés után fellábbadozva, hivatalom átvétele végett az irodába mentem, a s. jegyző néhány felbérelt részeg embere az irodába tört, hogy engem onnan kikergessenek, vagy ha ellent állók az ajtót rám zárják és tetszésük szerint elbánjanak velem. Persze gonosz szándékukat sejtve, lábtörésem által testi erőm megingottságára való tekintettel is a felbujtogatott részeg embereknek ellent nem állottam, hanem kívánságukhoz képest át adtam egyiknek az iroda kulcsát s magam az irodából eltávoztam.

Rosu Juon s. jegyző pedig ártatlan pilátusi potát simulálva ugy tüntette fel magát előttem, mintha a történetekről mit se tudna.

Látva, hogy a magam és családom élete biztosítva nincs, feleslet hatóságomhoz beadtam lemondásomat s állásomtól kezeim között lévő hatósági bizonyítvány tanusága szerint is, önként és tisztességesen váltam meg.

Azt mondja a cikksíró, hogy éjszaka „a loat'o la sânetose“ az egész cikkben ennyi az, a mit igaznak lehet mondani, de ezt is személyem iránt az ot-tani közbiztonsági állapotok szégyenteljes rovására jegyezhetfe fel, mert közigazgatási volt felettes hatóságom eltávozásom előtt 3 napon át csendőrség védelmét volt kénytelen nyújtani, hogy a felbujtatott emberek bántalmazásától megvédjen, s ha ettől eltekintve, éjszaka kellett nem megszöknöm, hanem menekülnöm családommal, mert a történtek után családom tagjai felváltva, álmatlanul virrasztva örködték folytonosan éjszakánként, félve, hogy lakásomat megrohanják, ugy hiszem, jogosan tettem, mert hivatalos uton leszámoltam kötelezettségemmel; alattomos felbujtogatott ellenfeleimtől pedig érzékeny bucsut venni épen nem tartottam kötelelességemnek.

A fent jeleztem szennyes cikks szerzője a koholt rágalmak helyett inkább ezeket kellett volna, hogy nyilvánosságra hozza, mert ezekről tudomással is birhatott, s nem is hazudott volna; így alkalmat adott nekem, hogy én mondjam el az igazat, habár én is csak szelíd vonásokban érintettem az eseményeket, mert ha a rideg valószínű megfélemlően akar-nám ecsetelni, a cikks hozsadalmas voltánál fogva e rovatban helyet nem foglalhatna.

Lénárd Bálint okl. körjegyző.

Kimutatás

az „Ó-Radnai Hitelszövetkezet” 1899 évi márczius és április havi forgalmáról.

Sorszám	Főkönyvi lapszám	A számla megnevezése	Tartozik			Követel		
			márczius	április	Összesen	márczius	április	Összesen
1	52	Költség-számla.	61	80	43	1	104	81
2	69	Betét számla	1064	55	1142	10	2206	65
3	57	Betét-kamat-számla	—	—	11	44	—	—
4	25	Tisztviselők jutalom-számla	168	—	338	—	554	—
5	26	Osztalék-számla	340	40	1335	28	1675	68
6	71	Felszerelési számla	45	—	—	45	—	—
7	51	Jelzálog-számla	276	74	—	276	74	—
8	53	Jelzálog kamat-számla	—	—	—	—	204	40
9	34	Folyó számla % számla	—	—	—	—	42	75
10	39	Részjegy kiállítási számla	—	—	—	—	20	1
11	46	Tartalék alap számla	—	—	—	—	690	—
12	32	Jótekonycél-számla	1	—	—	1	—	—
13	76	Kötvény-számla	1633	70	335	—	2319	87
14	55	Alaptőke számla	50	—	—	50	—	—
15	84	Kezelési jutalék-számla	—	—	—	—	285	29
16	83	Késedelmi kamat számla	—	—	—	—	36	69
17	66	Atírási díj	—	—	—	—	1	—
18	36	Kir. adó-számla	100	—	—	100	—	—
19	70	Üzletrészesek	18	—	—	18	94	18
20	79	Laczkó és Popper	1766	—	4827	—	3534	75
21	87	Nyeremény-számla	3990	98	—	3990	98	—
22	80	Nyeresség — Veszteség-számla	3133	70	—	3133	70	500
23	59	Ovásdíj számla	14	25	33	25	47	50
24	85	Pénztár-számla	19226	16	23389	94	42616	10
25	72	Erdélyi bank	3299	—	10156	—	3999	80
26	82	Személyzet fizetés	117	91	109	16	227	07
27	81	Kötvény kamat-számla	—	—	—	—	142	14
28	86	Lakbér	—	—	62	50	62	50
29	86	Váltókiállítási díj	—	—	—	—	16	40
30	73	Váltó	11394	—	13929	50	25323	50
31	88	Váltó kamat-számla	—	—	—	—	385	39
32	75	Váltó viszleszámitolási-számla	7337	—	8163	—	4665	—
33	77	Váltó viszleszámitolási kamat-számla	197	55	303	20	500	75
			54235	74	64178	38	118414	12

O-Radna 1899. évi április hó 31-én.

Reiter Lajos s. k., pénztárnok. Dr. Hunyadi Imre s. k., igazg.-elnök. Daichendt Ottó s. k., könyvelő.

HIRDETÉSEK.

Szám: 8858 tkvi 1898.

Arverési hirdetmény.

A besztercezi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Thomae György (hsz. 317.) n.-demeteri lakos felperes részére 278 frt 97 kr, tőke, ennek 1892 évi május hó 13-tól 1895 július 1-ig 6% és 1895 július 1-től folyó 5% kamatja 22 frt 75 kr eddigi, jelenleg 7 frt 50 krban megállapított és még az ezután felmerülendő költségek, valamint csatlakoztatott végrehajtató: Tergovits Ede 200 frt tőke és járulékos követeléseinek a behajtása végett is Markler Jánosné szül. Thomae Zsófia (hsz. 327) n.-demeteri lakos, alperesnek a besztercezi kir. törvényszék területéhez tartozó n.-demeteri községének 242 sz. tjkvben A + 5, 9, 16, 17, 24, 36, 38, 40, 47, 49, 52, 53, 55, 56, 58, 62, 64—84 rend számig felvett egész ingatlanokra, de a 84 R. 446 467 hrsz. sz. ingatlanra azzal, hogy a C 9, 10 alatt Markler János és Thomae Zsófia javára bejegyzett szolgalmi jog az 1881. LX. t.-cz. 163. §-a értelmében nem érintetik az árverés elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1899. évi június hó 7-ik napjának d. e. 9 órája N.-Demeter községbe a községi irodába kitűzetik.

Kikiáltási ár: 242 tjkv. 5 R. 2956 hrsz. 5 frt 9 R. 5630 hrsz. 7 frt 16 R. 8109 hrsz. 6 frt 17 R. 9203 hrsz. 17 frt 24 R. 11519 hrsz. 3 frt. 36 R. 17394/1 hrsz. 5 frt 38 R. 18582 hrsz. 7 frt. 40 R. 18710 hrsz. 31 frt 47 R. 21414 hrsz. 1 frt 49 R. 21666 hrsz. 1 frt 52 R. 22361 hrsz. 1 frt 53 R. 22467 hrsz. 1 frt 55 R. 23283 hrsz. 2 frt 56 R. 23864 hrsz. 21 frt 58 R. 23872 hrsz. 18 frt 62 R. 26063 hrsz. 8 frt 64 R. 4664 hrsz. 5 frt 65 R. 11098 hrsz. 41 frt 66 R. 16981 hrsz. 4 frt 67 R. 18748 hrsz. 12 frt 68 R. 23866 hrsz. 10 frt 69 R. 26436 hrsz. 5 frt 70 R. 23865 hrsz. 42 frt 71 R. 2908 hrsz. 24 frt 72 R. 3172 hrsz. 20 frt 73 R. 7345 hrsz. 5 frt 74 R. 9479 hrsz. 4 frt 75 R. 11878 hrsz. 5 frt 76 R. 16008 hrsz. 7 frt 77 R. 17092 hrsz. 5 frt 78 R. 19250 hrsz. 8 frt 79 R. 20447 hrsz. 1 frt 80 R. 20637 hrsz. 50 kr. 81 R. 22360 hrsz. 1 frt 82 R. 26064 hrsz. 8 frt 83 R. 26487 hrsz. 5 frt 84 R. 466 467 C 9. 10 128 frt.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban az árverező biztos kezéhez előre lefizetendő. — A vételár 2 részletben fizetendő le a besztercezi m. kir. adóhivatalnál és pedig az első részlet 60 nap, a második részlet 90 nap alatt az árverés napjától számítva. Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órákban ezen telekkönyvi hatóságnál és N.-Demeter község előjáróságánál megtekinthetők.

Az árverés elrendelésének feljegyzése a n.-demeteri 242 sztkvben a fentebb megnevezett ingatlanokra elrendeltetik.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság
Beszterczen, 1898. december hó 28-án.

Murát, kik tkvi egyesbíró.

Egy utcza lakás

a Hedrich főhadnagy tulajdonát képező, kórházuteza
5 sz. alatti házban azonnal kiadó.

Ertekezhetni Schuster özvegyasszonynál főtér 9 sz.

Spanyol-lambura
és énektársaság

fog e hó 27., 28., 29.-én, vagyis szombaton,
vasárnap és hétfőn

a
Bombardirhoz

ezimezett, Ott-főle kertben, minden este 8 órá-
tól kezdve működni.

Beléptidij nem fizettetik.

Tisztelettel

Ott Ferencz.

„Premier“

Kerékpár

24 év óta

E l s ő

m i n ő s é g

Képviselő:

C. W. Knopp,

disz- és játékarukereskedő

Beszterczen.

(5—20)

Egyetemes orvostudor

Dr. Romulus L. Craciunu

belgyógyász,

klinikai orvos Bécsben stb., megkezdte a fürdő-
orvosi praxist és rendel május hó 1-étől, október
hó 15-éig

Karlsbadon, Alte Wiese „Deutsches Haus“-ban.

Sz. 7645—98 tkvi.

Árverési hirdetmény.

A besztercezi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a besztercezi hitel és előlegezési egyesület felperes részére 1200 frt tőke valamint csatlakoztatott végrehajtatók követeléseinek behajtása végett Luka Stefan, Luka Szamoilla, Porkoláb Florika szül. Szász, Baciú Grigore solymosi lakos alpereseknek a besztercezi kir. törvényszék területéhez tartozó Solymos községi 2 sz. telekjegyzőkönyvben A + 1—34 rendszámig felvett ingatlanokból Luka Stefan megillető $\frac{2}{12}$ -ed, a 10 sztkvbeni 2—8, 11—21, 23—31 rsz. alatti ingatlanokból Porkoláb Florika szül. Szász megillető $\frac{1}{4}$ -ed jutalékára, 53 sztkvbeni 6, 12, 18, 21 rsz. alatti ingatlanokból Luka Szamoillát megillető $\frac{1}{4}$ -ed jutalékára, de az 1881. LX. 156 § a) pontja alapján az egész ingatlanra a 172 sztkvbeni 1—3 rsz. alatti ingatlanokból Luka Stefan megillető $\frac{2}{12}$ -ed jutalékára, s a 216 sztkvbeni 1 rend a 240 sztkvbeni 1 rsz. alatti egész, a nagy sajói 779 sztkvbeni 1 rsz. alatti ingatlanból Baciú Grigort megillető $\frac{1}{12}$ -ed jutalékára az árverés elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1899. évi június hó 6-ik napjának délelőtt 9 órája Sajó-solymos községbe, 1899. évi június hó 7-ik napjának délelőtt 9 órája Nagysajó községbe mindkét helyen a községi irodába kitűzetik.

Kikiáltási-ár: Solymos 2 tjkv. 1 rend 3, 4 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 35 frt 40 kr; 2 rend 202 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 3 frt; 3 rend 243, 244 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 50 kr; 4 rend 277/1 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 50 kr; 5 rend 291 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 50 kr; 6 rend 305 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt 20 kr; 7 rend 321 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 20 kr; 8 rend 345 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt 20 kr; 9 rend 349 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 70 kr; 10 rend 504 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 3 frt 30 kr; 11 rend 547 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 90 kr; 12 573 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt 40 kr; 13 rend 668 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 40 kr; 14 rend 670 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt 50 kr; 15 rend 689 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 90 kr; 16 rend 690 $\frac{2}{12}$ -ede 50 kr; 17 rend 702, 704 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt 70 kr, 18 rend 709 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt 20 kr; 19 rend 771 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 90 kr; 20 rend 823 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 6 frt 60 kr; 21 rend 836/87 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt; 22 rend 847 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 90 kr; 23 959, 961 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 2 frt 40 kr; 24 rend 1015 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 5 frt 50 kr; 25 rend 1105 1106 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt 70 kr; 26 rend 1119 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 40 kr; 27 rend 1300 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 40 kr; 28 rend 1303, 1303/a hrsz. 80 kr; 29 rend 1327 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 9 frt 50 kr; 30 rend 1366, 1368 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt 70 kr; 31 rend 1498 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 20 kr; 32 1452, 1453 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 80 kr; 33 rend 1472 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt; 34 rend 1533 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt. Solymosi 10 tjkv. 2 rend 208 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 6 frt 25 kr; 3 rend 221 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 4 frt 75 kr; 4 rend 261/4 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 50 kr; 5 rend 299 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 4 frt 25 kr; 6 rend 307 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 1 frt 50 kr; 7 rend 316 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 75 kr; 8 rend 320 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 50 kr; 11 rend 435 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 6 frt 75 kr; 12 rend 583 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 2 frt 50 kr; 13 rend 590, 591 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 8 frt 50 kr; 14 rend 672, 673, 674 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 6 frt; 15 rend 775 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 2 frt 75 kr; 16 rend 825 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 19 frt 25 kr; 17 rend 833, 834, 835, 836 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 4 frt 50 kr; 18 rend 83/48, 84/48, 85/48, 86/48 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 2 frt 75 kr; 19 rend 836/59 hrsz. 50 kr; 20 rend 852 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 7 frt 25 kr; 21 rend 860 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 4 frt; 23 rend 969, 970 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 6 frt 50 kr; 24 rend 997 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 5 frt 50 hr; 25 rend 199 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 4 frt 25 kr; 26 rend 1386 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 73 kr; 27 rend 1396 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 75 kr; 28 rend 1413 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 1 frt 25 kr; 29 rend 1474 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 6 frt; 30 rend 1502, 1503 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 8 frt 75 kr; 31 rend 1512 hrsz. $\frac{1}{4}$ -ede 3 frt. Solymos 53 tjkv. 6 rend 458 hrsz. egész 4 frt; 12 rend 833/2, 834/2, 835/2, 836/2 hrsz. egészen 64 fr; 18 rend 1394 hrsz. egészen 4 frt; 21 1483 hrsz. egészen 13 frt. Solymos 162 tjkv. 1 rend 523 hrsz. egészen 48 frt. Solymos 240 tjkv. 1 rend 506 hrsz. egészen 41 frt. Nagy-Sajó 779 tjkv. 1 rend 1415 hrsz. $\frac{1}{10}$ -ede 35 frt 20 kr. Solymos 172 tjkv. 1 rend 832/1 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 40 kr; 2 833/36 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 2 frt; 3 rend 833/43, 834/42, 835/43, 836/43 hrsz. $\frac{2}{12}$ -ede 1 frt 70 kr.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% ka készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban az árverező biztos kezéhez előre lefizetendő. A vételár 2 részletben fizetendő le, a besztercezi m. kir. adóhivatalnál és pedig az első részlet 60 nap, a második részlet 90 nap alatt az árverés napjától számítva. Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órákban ezen telekkönyvi hatóságnál Nagy-Sajó és Sajó-Solymos községek előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Beszterce, 1898. december hó 9-én.

Murát Sándor, kik. tkvi egyesbíró.

A Kőbányai Király-Sörfőző

részvénytársaság

Goliát-
malátasöre

a legegészségesebb, legtáplálóbb és
legkellemesebb üdítő-ital.

Dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak
gyógyszerekre is ajánlják és

idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési
savaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel
használtatik.

Kapható minden jobb fűszer-
kereskedésben és vendéglőben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

(4—30)

Nyomatott Botschar Tivadar könyvnyomdájában Beszterczen (kórházuteza 2. sz.)